

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille — Kertomus EU:n metsästrategian täytäntöönpanosta”

(2006/C 115/19)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon asiakirjan ”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille — Kertomus EU:n metsästrategian täytäntöönpanosta”, KOM(2005) 84 lopullinen,

ottaa huomioon komission 17. maaliskuuta 2005 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 16. marraskuuta 2004 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kestävä kehitys” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon neuvoston 15. joulukuuta 1998 antaman päätöslauselman Euroopan unionin metsästrategiasta,

ottaa huomioon 19. marraskuuta 1997 antamansa lausunnon aiheesta ”Metsien hoito, käyttö ja suojelu EU:n alueella” (CdR 268/1997) ⁽¹⁾,

ottaa huomioon 18. marraskuuta 1999 antamansa lausunnon aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan unionin metsästrategiasta” (CdR 184/1999) ⁽²⁾,

ottaa huomioon 12. helmikuuta 2003 antamansa lausunnon aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus metsien ja ympäristövuorovaikutusten seurannasta yhteisössä (Forest Focus)” (CdR 345/2002) ⁽³⁾,

ottaa huomioon ”kestävä kehitys” -valiokunnan 6. lokakuuta 2005 hyväksymän lausunntoluonnoksen (CdR 213 rev.1/2005), jonka esittelijä oli Vogognan kunnanvaltuutettu Enrico **Borghi** (IT/ALDE),

hyväksyi 16.—17. marraskuuta 2005 pitämässään 62. täysistunnossa (marraskuun 17. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean kanta

— pitää strategian uudelleenarviointia välttämättömänä muutuvan poliittisen tilanteen vuoksi

Alueiden komitea

1.1 **pitää myönteisenä**, että komissio on laatinut 15. joulukuuta 1998 annetun neuvoston päätöslauselman mukaisesti metsästrategian täytäntöönpanoa arvioivan asiakirjan.

— ehdottaa EU:n kestävän metsänhoidon toimintasuunnitelman laatimista, nykyisten välineiden tarkistamista metsätalouteen vaikuttavien politiikanalojen välisen koordinoinnin ja yhteistyön helpottamiseksi sekä pysyvän metsäkomitean roolin uudelleenarviointia.

1.2 **on tyytyväinen** havaitessaan, että kaikki unionin toimielimet tarkastelevat kyseistä asiakirjaa. Tämä on merkki siitä, että metsäala saa yhä laajempaa huomiota.

1.4 **huomauttaa**, ettei voimassa olevassa Euroopan unionin perustamissopimuksessa tai myöskään uudessa perustuslakisopimuksessa säädetä yhteisestä metsäpolitiikasta, eikä puutavaraa lueta niissä maataloustuotteisiin. Komissio ei ole halunnut käyttää aloiteoikeuttaan lainsäädäntöperustan luomiseksi, ja siten alan ainoana unionin tasoisina välineinä ovat koordinointi ja ympäristöpolitiikka sekä maatalousalan sääntelyn piiriin kuuluvat metsiä koskevat toimet.

1.3 **toteaa**, että komissio

— ei esitä selkeitä arvioita strategian avulla saavutetuista tuloksista

— vahvistaa, että strategian keskeiset periaatteet kuten metsänhoidon kestävyys, metsien monikäyttö ja viittaukset kansallisiin metsäohjelmiin ovat edelleen päteviä

1.5 **pane** kuitenkin merkille komission viittaukset Lissabonin ja Göteborgin strategioihin ja ehdotuksen jatkaa strategian kehittämistä perustamalla unionin toimintasuunnitelmaa kestävää metsänhoitoa varten. Siten saataisiin aikaan aiempaa paremmin jäsenvaltioita ja määriteltäviä välineitä, joita voitaisiin soveltaa yksittäisissä jäsenvaltioissa nykyistä luotettavammin.

⁽¹⁾ EYVL C 64, 27.2.1998, s. 25.

⁽²⁾ EYVL C 57, 29.2.2000, s. 96.

⁽³⁾ EUVL C 128, 29.5.2003, s. 41.

1.6 **on tyytyväinen**, että unionin strategian maailmanlaajuisen kehittämiseen yhteydessä olevat asiakirjat ja sopimukset luetteloidaan perinpohjaisesti. Komitea toteaa kuitenkin, että myös näissä tapauksissa sovelletaan toissijaisuusperiaatetta, minkä vuoksi kansainväliset sopimukset on ratifioitava jäsenvaltioiden tasolla tai unionin elinten välille on luotava koordinoitujen toimenpiteiden välillä.

1.7 **katsoo**, että metsät samoin kuin vesivarat — joiden välinen yhteys on itsestään selvä — ovat strategisesti merkittäviä hyödykkeitä koko maapallolla. Niitä tulisi käsitellä yhteisön politiikassa eikä monina irrallisina palasina, jotka eivät perustu yhtenäiseen muotoiluun, erityisesti mikäli otetaan huomioon metsänhakkuiden ja niiden seurauksena syntyvien tulvien välinen yhteys.

Metsästrategian päälinjat

Alueiden komitea

1.8 **katsoo**, että tähän asti metsä- ja puutalous ei ole saanut riittävää näkyvyyttä yhteisön talouskehityspolitiikoissa, ja vaikka koko alan teollisuuden työllistävä vaikutus ja liikevaihto ovat huomattavia, sitä pidetään suhteellisen marginaalisena alana.

1.9 **pitää välttämättömänä**, että erilaisten Euroopassa tuotettujen puulaatujen, myös energiapuun, käyttöä säädellään yhteisön pitkän tähtäimen strategialla. Puun käyttöä on edistettävä suunnittelemalla tiedotus- ja viestintähankkeita, joissa kerrotaan puun teknisistä ominaisuuksista ja muistakin kuin perinteisistä käyttötarkoituksista. Siten pyritään korvaamaan muita materiaaleja, joiden kokonaiskustannukset loppukäsitteilyneen tulevat viime kädessä aina kalliimmiksi.

1.10 **pitää välttämättömänä**, että talouskehitykseen tähtäville politiikoilla tuetaan puun lisäksi myös muita metsätuotteita. Osa niistä mainitaan jo komission kertomuksessa, esim. korkki, hartsit, lääkekasvit, sienet ja marjat, mutta esim. metsästystä, mehiläishoitoa, pinjansiemeniä, kastanjaa ja yrttikasveja ei mainita.

1.11 **katsoo**, että metsien sertifiointia on kehitettävä välineeksi, jonka avulla tuottajat voivat tuoda puutavaraa sisämarkkinoille ja luoda siten kilpailua käyttäjien ja kansalaisten hyödyksi. Sertifiointijärjestelmien tulee olla vapaaehtoisia ja niiden tulee koostua niistä ehdottavien järjestöjen sopimista osaluista. Viranomaiset eivät saa sekaantua eri järjestelmien laatimiseen ja sanella vaatimuksia, paitsi silloin, kun kyseessä on avoimuuden takaamisen tai virheellisten tietojen välttämisen kannalta tarpeelliset säännöt.

1.12 **toteaa**, että on hyödyllistä jatkaa ja tehostaa toimia, joilla lisätään vähäarvoisen puutavaran ja jäännöstuotteiden

sekä energiapuun käyttöä lämmön ja energian tuotannossa muiden kivennäispolttoaineiden korvaamiseksi tuotantoalueiden läheisyydessä. On suunniteltava toimia puulla tuotetun energian markkinoiden luomiseksi.

1.13 **pitää tarpeellisena**, että uudessa suunnitelmassa tuetaan metsäalan eri organisaatioita sekä maanomistuksen että käytön alalla ja kiinnitetään erityistä huomiota metsäalan osaluisten vahvistamiseen tai uudistamiseen. Samalla on edistettävä ja tuettava metsäalan järjestäytymistä.

1.14 **toteaa**, että metsien monikäyttö tunnetaan nykyisin yhä paremmin, vaikka se ei useimmissa tapauksissa heijastu potentiaalinsa edellyttämässä määrin asianomaisten alueiden talouteen eikä kansalaisten ansiotuloihin. Itse asiassa monissa tapauksissa viranomaiset asettavat omistajille vaatimuksia ja rajoituksia. Tähän ei ole löydetty ratkaisua, eikä koheesio- ja maaseudun kehittämisselityksillä ole vielä pystytty vauhdittamaan ja edistämään metsätaloutta riittävästi. Jotta tilannetta voitaisiin korjata edes osittain, on tärkeää hyväksyä metsäpolitiikkaa ja komission ehdotukseen (KOM(2004) 490 lopullinen) sisältyvää maaseudun kehittämisselityksellä yhdistävät toimenpiteet.

1.15 **katsoo**, että Lissabonin ja Göteborgin strategioiden tavoitteet uusien ja parempien työpaikkojen luomisesta ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisäämisestä on otettava huomioon myös toimintasuunnitelman valmistelussa sekä metsäalan työntekijöiden että asianosaisten alueiden osalta.

1.16 **pitää tarpeellisena**, että suunnitelmassa edistetään metsäalan teknisten asiantuntijoiden määrän huomattavaa lisäystä. Heidän voidaan olettaa kykenevän huolehtimaan hyvin metsätalouden kehittämisestä. Teknisten asiantuntijoiden tehtävänä on myös osallistua alan teollisuuden sekä omistajien ja toimijoiden järjestöjen organisointiin ja tukemiseen. Suunnitelmaan tulisi sisältyä myös ohjelmia ja aloitteita, joilla tuetaan alan teollisuuden työntekijöiden uralla etenemistä ja täydennyskoulutusta.

1.17 **katsoo**, että kestävästä metsänhoidosta, metsä- ja ympäristölainsäädännöstä sekä ohjelmien suunnittelusta ja toteutuksesta on annettava täsmällistä tietoa ja koulutusta kyseisillä alueilla, jotta voidaan saavuttaa alueen asukkaiden hyväksyntä, tehdä yhteistyötä heidän kanssaan ja tukea paikallisyhteisöjen sosiaalista ja kulttuurista kehitystä.

1.18 **tukee** metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puukauppaa koskevia Euroopan komission toimintasuunnitelmia (FLEGT), joiden tarkoituksena on torjua laittomia hakkuuta ja taata kansainvälisten sopimusten noudattaminen. Komitea vaatii näiden suunnitelmien jatkamista ja toivoo, että ne sisällytetään kokonaisuudessaan lainsäädäntöön.

1.19 **kehottaa** yhteisön toimielimiä käynnistämään aloitteita, jotka suojelevat eurooppalaisia tuottajia kohtuuttomalta kilpailulta. Tämä pätee erityisesti tuotteisiin, joiden tuotantoalueilla ei noudateta työsuojelun ja paikallisten alkuperäiskansojen suojelun edellyttämiä vaatimuksia ja joilla alkuperäiskansat joutuvat usein vakavan hyväksikäytön uhreiksi.

1.20 **vahvistaa** oman tukensa EU:n metsäalan ympäristöpolitiikoille ja on tyytyväinen suojelualueiden määrän jatkuvaan kasvuun Euroopassa sekä aloitteisiin, jotka koskevat biodiversiteetin suojelua ja aavikoitumisen estämistä.

1.21 **pane** tyytyväisenä merkille, että ympäristöpolitiikasta on tullut yhä enemmän koko eurooppalaisen yhteiskunnan asia ja että yhteisön toimet ovat vaikuttaneet tähän myönteiseen tulokseen.

1.22 **korostaa**, että suunnitelmassa tulee edistää metsäalueiden mukauttamista niiden monitoimikäytön lisäämiseksi, biologisen monimuotoisuuden edistämiseksi, maiseman erityispiirteiden kehittämiseksi ja erityisesti vesivarojen ja ilmanlaadun suojelemiseksi. Rio de Janeirossa määritellyt kestävä metsänhoidon periaatteet on joka tapauksessa toteutettava yhdessä strategisten linjausten kanssa metsien ja yleensä koko alan sopeuttamiseksi ilmastomuutokseen.

1.23 **on huolestunut** metsätaloustoimien ja metsätalouden oheistoimintojen mahdollisesti aiheuttamista ympäristötuhoista ekologisesti herkillä alueilla. Etenkin turvepitoiset ylängöt vaativat erityissuojelua.

1.24 **pitää välttämättömänä**, että suunnitelmaan sisältyy tieteellistä ja teknologista tutkimusta koskevia aloitteita erityisesti seuraavista kysymyksistä:

- puun ja puutuotteiden uudet käyttötavat erityisesti rakennusallalla
- innovatiiviset metsänhoitolaitteet ja -teknologiat
- monitoimikäyttöön tähtäävä metsänhoito.

1.25 **katsoo**, että tutkimuksen kannalta kiireellisimpiä kysymyksiä ovat metsitykseen, uudelleenmetsitykseen ja hiilidioksiidiin varastoinen lisäämiseen tähtäävät metsänhoidolliset menetelmät sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä. Näitä tutkimussuuntauksia on tarkasteltava asianmukaisesti seitsemännessä puiteohjelmassa Euroopan eri alueiden ympäristö-olot ja ilmasto huomioon ottaen.

1.26 **toivoo**, että suunnitelmassa esitetään unionin tason pitkäkestoisia aloitteita, joiden tarkoituksena on lisätä kansalaisten tietoisuutta metsäalan todellisuuden monitahoisuudesta ja myönteisistä vaikutuksista. Ennen kaikkea tulee kaavilla kaikille suunnattua ja erityisesti nuorille tarkoitettua tiedotustoimintaa sekä järjestää vierailuja suojelualueille, metsäteollisuuden eri toimipaikkoihin ja puuta raaka-aineena käyttäviin yrityksiin.

1.27 **muistuttaa**, että suunnitelmaan tulee lisätä tarkat tiedot metsien suojelemisesta metsäpaloilta, saastumiselta ja bioottisilta tekijöiltä sekä tuoda selkeästi esille, miten metsät voivat suojata maanvyörymiltä, lumivyöryiltä ja tulvilta.

1.28 **katsoo**, että jäsenvaltioilla on käytössään huomattavia verotuksellisia keinoja, joiden avulla voidaan edistää ja tukea soveltuvina pidettäviä ehdotuksia ja metsäalan suuntauksia erityisesti silloin, kun ne liittyvät järjestäytymiseen tai niillä on sosiaalista ja ympäristöllistä merkitystä. Toimintasuunnitelman yhteydessä voitaisiin antaa tietoja siitä, mitä eri maissa on jo tekeillä, sekä edistää yhdistämiseen tähtäviä aloitteita.

2. Alueiden komitean suositukset

Alueiden komitea

2.1 **ehdottaa**, että kaikki mahdollisuudet oikeusperustan luomiseksi yhteisön metsästrategialle tutkitaan, koska aihepiirillä kokonaisuudessaan on jo maailmanlaajuisista merkitystä.

2.2 **kehottaa** kaikkia unionin toimielimiä toimimaan, jotta komission ehdotus pantaisiin nopeasti täytäntöön sillä ehdolla, että sitä ei muuteta. Siten varmistettaisiin, että uusi suunnitelma ei merkitse jäsenvaltioille vain suuntaviivoja, vaan että siinä määritellään täsmälliset vastuut ja resurssit toteutusta varten.

2.3 **katsoo**, että unionin suunnitelman hyväksymisen yhteydessä tulee olla varma siitä, että kansalliset metsäsuunnitelmat ovat käytettävissä ennalta vahvistettuna ajankohtana ja että niissä otetaan huomioon unionitason suunnitelman vaatimukset.

2.4 **ehdottaa**, että suunnitelmassa tehdään ehdotuksia metsäteollisuuden eri osa-alueiden edistämiseksi ja laaditaan kannustimia, joilla tuettaisiin alan teollisuuden toimintaa, taloudellisesti arvottomien tai vähäarvoisten metsien hoitoa, omistajien, tuottajien ja metsäalan teknisten asiantuntijoiden järjestöjen perustamista sekä erilaisten toimien, aloitteiden ja sosiaali-, ympäristö- ja metsänsuojelualan palvelujen toteuttamista ja ylläpitoa, mikäli ne sisältyvät alue- ja paikallisviranomaisten ohjelmiin.

2.5 **kehottaa** sitoutumaan voimakkaasti uuden kansainvälisen metsäsopimuksen laatimiseen maailmanlaajuisen yhteisymmärryksen aikaansaamiseksi. Sopimuksen tulee olla maailmanlaajuisesti voimassa oleva asiakirja kestävä metsänhoidon alalla ja sillä tulee panna täytäntöön neuvoston 26. huhtikuuta 2005 antamat päätelmät.

2.6 **suositaa** edelleen kiinnittämään ensisijaisesti huomiota metsätalouden ja puuteollisuuden välisiin yhteyksiin, erilaisten eurooppalaisten puutuotteiden kauppaan sekä metsätalouden tukemiseen kokonaisuudessaan huolehtimalla siitä, että komission yksiköiden toimintaa koordinoidaan parhaalla mahdollisella tavalla.

2.7 **vaatii**, että metsätalouden tarjoamien uusiutuvien energialähteiden käyttömahdollisuuksia parannetaan ja kehitetään ja että kyseiset käyttömahdollisuudet otetaan aiempaa enemmän huomioon uusiutuvia energioita koskevassa komission teema-kohtaisessa strategiassa siten, että metsäsektorin toimijoille koituu konkreettista etua.

2.8 **pitää tarpeellisena**, että suunnitelmassa käsitellään metsäalan palvelujen ympäristöllistä, matkailullista, kulttuurista ja sosiaalista merkitystä arvioimalla niitä sellaisenaan. Arviointi tulee tehdä taloudellisin perustein, jotta omistajia ja muita toimijoita rohkaistaisiin tarjoamaan palvelujaan markkinoille oma-aloitteisesti. Ellei tällaisia markkinoita ole, suunnitelmassa tulee esittää menetelmiä ja toimia, jotka mahdollistavat koituvan ympäristöhyödyn heijastumisen omistajan tai hallinnoijan tuloihin.

2.9 **kehottaa** sisällyttämään suunnitelmassaan mahdollisuuden omistajien ja tuottajien organisaatioille toteuttaa viranomaisten rahoittamia toimia, mikäli niillä on siihen halua ja kykyä.

2.10 **pitää ehdottoman tärkeänä**, että suunnitelma muodostaa jäsenvaltioille ja muille viranomaisille hyödyllisen perustan nykyisen lainsäädännön tarkistamiseksi. Nykyisissä säännöksissä on osa-alueita, jotka ilmeisesti vaikeuttavat yhteisön tavoitteiden toteuttamista. Hallinnollisia menettelyjä on yksinkertaistettava kaikilla tasoilla.

2.11 **hyväksyy** komission ehdotuksen neuvoston vuonna 1989 antamalla päätöksellä perustetun pysyvän metsäkomitean roolin tarkistamisesta, jotta se voi osallistua suunnitelman laatimiseen ja toteuttamiseen ja toimimaan vaikutusvaltaisella tavalla suhteissaan jäsenvaltioihin.

2.12 **pitää välttämättömänä**, että komission sisällä varmistetaan metsäalan rakenteellisten ja henkilöstöresurssien riittävyys EU:n toimintasuunnitelman tehokasta toimeenpanoa ajatellen.

2.13 **ehdottaa**, että komissio ja jäsenvaltiot perustavat metsäalan tiede- ja teknologiafoorumin, johon kutsutaan osallistumaan yliopistojen, tutkimuskeskusten ja teknisten asiantuntijoiden järjestöjen edustajia. Foorumin tarkoituksena on lisätä ja jakaa tietämystä unionin eri metsäalueiden olosuhteista, metsätyypeistä ja ongelmista sekä tehdä aloitteita tieteellisistä ja teknologisista tutkimusohjelmista. Komission tulee koordinoita ja rahoittaa foorumin toimintaa.

2.14 **pyytää**, että suunnitelmaehdotus esitetään alueiden komitealle lausunnon laatimista varten, koska metsäpolitiikalla on strategista merkitystä paikallisyhteisöjen tulevaisuudelle. Lisäksi metsäala kuuluu monissa jäsenvaltioissa alue- ja paikallisviranomaisten toimivaltaan.

Bryssel 17. marraskuuta 2005.

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Peter STRAUB